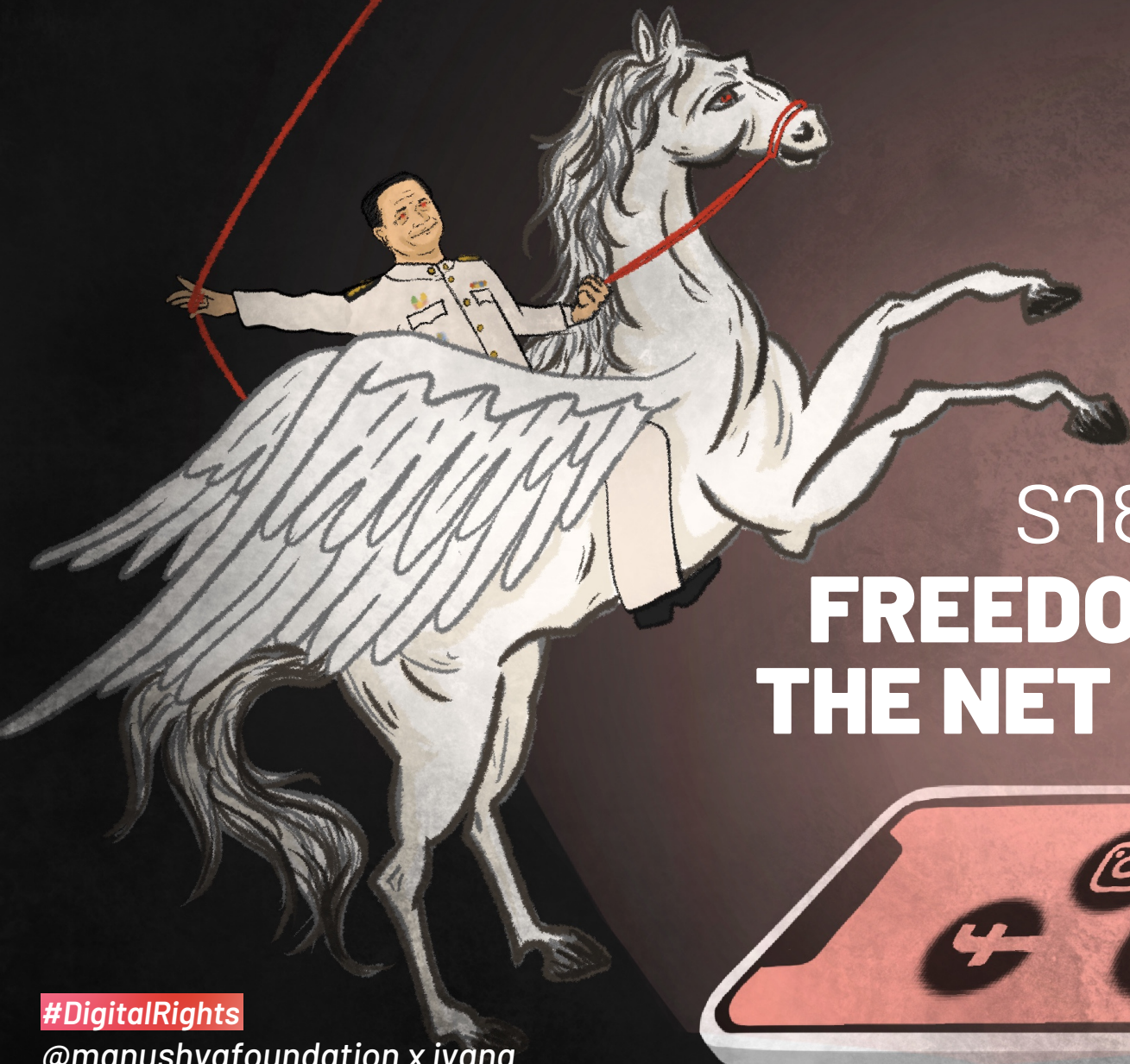

ข่าวประชาสัมพันธ์ร่วม

อินเทอร์เน็ตในไทย

“ไม่เสรี”

#StopDigitalDictatorship

รายงาน:
**FREEDOM ON
THE NET 2022**

ข่าวประชาสัมพันธ์ร่วม

รายงานใหม่: อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย ยังคงตกอยู่ในอันตราย

รายงาน Freedom on the Net 2022 ชี้ว่า เสรีภาพทางอินเทอร์เน็ตในไทยยังคงตกอยู่ในอันตราย สำหรับภาพรวมทั่วโลก เสรีภาพทางอินเทอร์เน็ตลดลงเป็นปีที่ 12 ติดต่อกัน โดยพบว่าสถานการณ์ถดถอยใน 28 ประเทศ ในขณะที่อีก 26 ประเทศเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางดีขึ้น

จากรายงาน [Freedom on the Net 2022: Countering an Authoritarian Overhaul of the Internet](#) ซึ่งเป็นการประเมินเสรีภาพทางอินเทอร์เน็ตรายประเทศประจำปี เผยแพร่เมื่อวันที่ 18 ตุลาคม พ.ศ. 2565 โดย Freedom House พบว่า เสรีภาพทางอินเทอร์เน็ตทั่วโลกลดลงเป็นปีที่ 12 ติดต่อกัน เนื่องจากหลายรัฐบาลใช้เครื่องมือทางดิจิทัลปิดกั้นความเห็นต่างและสอดส่องผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ต โดยรายงานให้ข้อมูลว่า 3 ใน 4 ของผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตทั่วโลกอาศัยอยู่ในประเทศที่เจ้าหน้าที่รัฐลงโทษประชาชนด้วยสาเหตุเพราะใช้สิทธิในการแสดงออกในโลกออนไลน์ นอกจากนี้ ยังชี้ว่าเสรีภาพทางอินเทอร์เน็ตในไทยยังคงตกอยู่ในอันตราย

“อินเทอร์เน็ตทั่วโลกในขณะนี้ขาดความเชื่อมต่อมากกว่ายุคไหนๆ” แอลลี ฟังก์ ผู้อำนวยการวิจัยด้านเทคโนโลยีและประชาธิปไตย และหนึ่งในผู้เขียนรายงาน [Freedom on the Net 2022](#) กล่าว **“รัฐบาลจำนวนมากขึ้นกำลังปิดกั้นการเข้าถึงเว็บไซต์ต่างประเทศ เก็บสะสมข้อมูลส่วนตัว และรวบรวมโครงสร้างพื้นฐานทางเทคนิคของประเทศให้อยู่ศูนย์กลาง เพื่อที่รัฐจะสามารถควบคุมสิ่งที่คนเห็นและเผยแพร่ในโลกออนไลน์ได้ การจำกัดอินเทอร์เน็ตที่เสรีและเปิดกว้างจำเป็นต่อการต่อสู้กับระบอบเผด็จการทั่วโลก ผู้นำระบอบประชาธิปไตยควรให้คำมั่นและทุ่มเทจริงจังในการรักษาเสรีภาพทางอินเทอร์เน็ตอีกครั้ง ซึ่งรวมถึงการบังคับใช้มาตรการใหม่ๆ ที่จะคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในโลกออนไลน์ เพิ่มความร่วมมือแบบพหุภาคีในด้านนโยบายเทคโนโลยีทั่วโลก และลงทุนกับองค์ประกอบประชาสังคมที่ทำหน้าที่เป็นแนวหน้าในการต่อต้านการกดขี่ในพื้นที่ดิจิทัลเสมอมา”**

จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน ประเทศที่มีคะแนนลดลงมากที่สุดได้แก่ [รัสเซีย](#) (-7) [เมียนมา](#) (-5) [ซูดาน](#) (-4) และ [ลิเบีย](#) (-4) หลังรัสเซียยกกองกำลังทหารบุกยูเครนและสร้างความเสียหายอย่างหนัก รัฐบาลของรัสเซียได้เพิ่มความพยายามอย่างต่อเนื่องในการปราบปรามความคิดเห็นที่แตกต่างในประเทศ และสั่งปิดหรือเนรเทศสื่ออิสระในประเทศที่ยังเหลืออยู่อย่างรวดเร็ว ส่วนเมียนมากลายเป็นประเทศที่พื้นที่ออนไลน์เป็นปฏิปักษ์ต่อสิทธิมนุษยชนมากที่สุดเป็นอันดับสองของโลก รองจากจีนเพียงประเทศเดียว ตั้งแต่การรัฐประหารเมื่อปี 2564 รัฐบาลเผด็จการทหารได้จัดตั้งระบบอินเทอร์เน็ตภายในประเทศเพื่อช่วยในการปิดปากฝ่ายต่อต้านการปฏิวัติ และส่งเสริมอำนาจในการปกครองให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น

แม้ภาพรวมของสถานการณ์ทั่วโลกจะถดถอย แต่รายงานนี้เผยถึงความก้าวหน้าของเสรีภาพทางอินเทอร์เน็ตที่สำคัญจำนวนหนึ่ง ซึ่งเป็นผลจากทำงานอย่างไม่ย่อท้อของนักเคลื่อนไหวภาคประชาสังคม กลุ่มสื่อ และนักปกป้องสิทธิมนุษยชน โดยตัวเลขระบุว่าปีนี้ 26 มีเสรีภาพทางอินเทอร์เน็ตที่เพิ่มมากขึ้น

ในประเทศไทยเอง อินเทอร์เน็ตถูกจำกัดอย่างรุนแรง รัฐบาลทหารใช้สารพัดวิธีในการดำเนินการปราบปราม การแสดงออกในพื้นที่ออนไลน์ เพื่อตอบโต้การชุมนุมประท้วงเพื่อเรียกร้องประชาธิปไตยตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ปีพ.ศ. 2563 และยังกระทำการเช่นนี้ต่อเนื่องตลอดช่วงการเก็บข้อมูลของรายงานนี้ อีกทั้งเจ้าหน้าที่รัฐยังใช้ กฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ และข้อหาข่มขู่ปลุกปั่นในการดำเนินคดีและจำคุกประชาชนด้วยเหตุเกี่ยวกับการแสดงออกในพื้นที่ออนไลน์เพิ่มมากขึ้นอย่างมีนัยยะสำคัญ นักเคลื่อนไหวเพื่อประชาธิปไตยยังต้องเจอกับ โทษจำคุกที่ยาวนานและรุนแรง

“เป้าหมายของรัฐบาลคือการจำกัดขบวนการเคลื่อนไหวเพื่อประชาธิปไตย โดยทำให้นักเคลื่อนไหวหมดกำลัง ทั้งทางกายและทางใจ เพื่อให้ระบอบเผด็จการยังอยู่ในอำนาจต่อไปได้” เอมีลี ประดิษฐ์ ผู้ก่อตั้งและผู้อำนวยความสะดวก มูลนิธิริมนุชยะ และหนึ่งในผู้เขียนรายงาน [Freedom on the Net ประเทศไทย](#) กล่าว **“เวลานี้คือเวลาที่สำคัญที่สุด เราจำเป็นต้องจับเคลื่อนและร่วมมือกันในการต่อต้านเผด็จการดิจิทัลในประเทศไทย และรับประกันว่า นักเคลื่อนไหวเพื่อประชาธิปไตยจะยังคงแข็งแกร่งและกล้าหาญ และสามารถดูแลตัวเองได้เป็นสำคัญ”**

รัฐบาลไทยขยายระยะเวลาการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินเพื่อรับมือกับการแพร่ระบาดของโควิด-19 หลายต่อหลายครั้ง ซึ่งเป็นประกาศที่ถูกใช้เพื่อควบคุมประชาชนและจำกัดสิทธิเสรีภาพพื้นฐาน แม้ศาลจะตัดสินว่า มาตรการบางประการขัดต่อรัฐธรรมนูญก็ตาม

นอกจากนี้ บริษัทเทคโนโลยี ก็มีส่วนสำคัญในการทวิความรุนแรงของเผด็จการดิจิทัล **“บริษัทเทคโนโลยี อนุญาตให้การคุกคามและข่มขู่นักเคลื่อนไหวเติบโตในพื้นที่ออนไลน์”** เลกซีเซีย วิชาน เจ้าหน้าที่วิจัยและสนับสนุนสิทธิมนุษยชน มูลนิธิริมนุชยะ และหนึ่งในผู้เขียนรายงาน [Freedom on the Net ประเทศไทย](#) กล่าว **“บริษัทเทคโนโลยีขนาดใหญ่เหล่านี้ควรนึกถึงประโยชน์ของประชาชนก่อนเป็นอันดับแรก และยืนยันว่าความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีจะต้องไม่กร่อนทำลายสิทธิมนุษยชน”**

สรุปผลศึกษาที่สำคัญทั่วโลก

- **เสรีภาพทางอินเทอร์เน็ตทั่วโลกลดลงต่อเนื่องเป็นปีที่ 12** ประเทศที่มีคะแนนลดลงมากที่สุดจากคะแนนเต็ม 100 คะแนน คือ [รัสเซีย](#) (-7) [เมียนมา](#) (-5) [ซูดาน](#) (-4) และ [ลิเบีย](#) (-4) หลังจากการบุกโจมตียูเครนอย่างรุนแรงของกองทัพรัสเซีย รัฐบาลของรัสเซียได้เพิ่มความพยายามอย่างต่อเนื่องในการปราบปรามความคิดเห็นที่แตกต่างในประเทศ และสั่งปิดหรือเนรเทศสื่ออิสระในประเทศที่ยังเหลืออยู่อย่างรวดเร็ว ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในอย่างน้อย 53 ประเทศต้องเผชิญกับผลกระทบทางกฎหมายจากการแสดงความคิดเห็นทางออนไลน์ ซึ่งมักนำไปสู่โทษจำคุกที่โหดร้ายรุนแรง
- **รัฐบาลกำลังทำลายอินเทอร์เน็ตทั่วโลกให้ขาดความเชื่อมต่อซึ่งกันและกัน** เพื่อสร้างโลกออนไลน์ให้เป็นพื้นที่ที่กำกับควบคุมได้มากขึ้น รัฐบาลระดับชาติจำนวนมากเป็นประวัตินการณ์ได้ทำการปิดกั้นเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาทางการเมือง สังคม หรือศาสนาที่ไม่รุนแรง ซึ่งลิดรอนสิทธิในการแสดงออกและการเข้าถึงข้อมูลอย่างเสรี โดยส่วนใหญ่แล้วการปิดกั้นการเข้าถึงเหล่านี้พุ่งเป้าไปยังแหล่งข้อมูลที่อยู่นอกประเทศ นอกจากนี้กฎหมายระดับชาติใหม่ๆ หลายฉบับอาจขัดขวางการเผยแพร่ข้อมูลอย่างเสรีเพิ่มขึ้นอีกระดับ โดยการรวมโครงสร้างพื้นฐานทางเทคนิคไว้ที่ศูนย์กลาง และบังคับใช้กฎระเบียบที่มีข้อบกพร่องบนแพลตฟอร์มโซเชียลมีเดียและการจัดการข้อมูลของผู้ใช้

- **เสรีภาพทางอินเทอร์เน็ตใน 26 ประเทศมีพัฒนาการในทางที่ดีขึ้น** ความก้าวหน้าสำคัญสองกรณีมีให้เห็นในประเทศ **แกมเบีย (+3)** และ **ซิมบับเว (+3)** แม้ว่าสถานการณ์โดยรวมทั่วโลกจะถดถอย แต่องค์กรภาคประชาสังคมในหลายประเทศได้ร่วมมือกันทำงานเพื่อปรับปรุงกฎหมาย พัฒนาการแข็งแกร่งของสื่อ และผลักดันให้บริษัทเทคโนโลยีมีความรับผิดชอบ ซึ่งการต่อต้านการตัดสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่ประสบความสำเร็จจากการร่วมมือกันจะเป็นแนวทางให้การแก้ปัญหาอื่นๆ ต่อไปในอนาคต เช่น ปัญหาเรื่องสปายแวร์เชิงพาณิชย์
- **สิทธิมนุษยชนตกอยู่ในความไม่แน่นอน ท่ามกลางการแข่งขันเพื่อควบคุมเว็บ** รัฐเผด็จการกำลังแข่งขันกันโฆษณาชวนเชื่อแบบแผนในการควบคุมพื้นที่ดิจิทัลในระดับนานาชาติ เพื่อเป็นการตอบโต้ กลุ่มพันธมิตรรัฐบาลประชาธิปไตยได้มีการเพิ่มการส่งเสริมสิทธิมนุษยชนในพื้นที่ออนไลน์ผ่านประชุมพหุภาคี และเผยแพร่สื่อที่สัมพันธ์เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตที่เปิดกว้างและเสรี อย่างไรก็ตาม รัฐบาลเหล่านี้ยังไม่ก้าวหน้าอย่างเต็มที่ เพราะแนวปฏิบัติด้านเสรีภาพทางอินเทอร์เน็ตบางประการในประเทศของตนเองยังคงมีปัญหาอยู่

สรุปผลการศึกษาสำคัญของประเทศไทย

- เมื่อเดือนพฤศจิกายนปี 2564 **มีการประกาศควมรวมกิจการของผู้ให้บริการโทรศัพท์ TRUE-DTAC (Total Communication Access)** ซึ่งอาจนำไปสู่ความน่ากังวลในด้านราคาของบริการ อย่างไรก็ตาม หน่วยงานควบคุมการสื่อสารโทรคมนาคมชี้ว่าอาจไม่มีอำนาจในการตรวจสอบการควมรวมนี้
- **เจ้าหน้าที่รัฐพยายามจำกัดการเข้าถึงเนื้อหาที่วิพากษ์วิจารณ์รัฐบาล** รวมถึงบล็อกเว็บไซต์ที่ระดมกำลังสนับสนุนการยกเลิกกฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพในปี 2565
- **ศาลรัฐธรรมนูญตัดสินเมื่อเดือนพฤศจิกายนปี 2564 ว่าการปราศรัยเรียกร้องการปฏิรูปสถาบันพระมหากษัตริย์นับเป็นความพยายามล้มล้างการปกครองอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข** ซึ่งส่งผลกระทบต่อการแสดงออกในพื้นที่ออนไลน์
- **ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตถูกจับกุมตัวและดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับข้อความเรียกร้องการปฏิรูปรัฐบาล** โดยในช่วงเก็บข้อมูลของรายงานนี้ รัฐตัดสินจำคุกนักเคลื่อนไหวคนหนึ่งเป็นเวลา 6 ปีจากข้อความที่เผยแพร่ผ่านทวิตเตอร์ แต่ไม่มีการตัดสินจำคุกที่ยาวนานเป็นเวลาหลายทศวรรษเหมือนกับการจับกุมผู้ชุมนุมประท้วงเมื่อไม่กี่ปีที่ผ่านมา
- จากรายงานหนึ่ง เผยแพร่เมื่อเดือนกรกฎาคมปี 2565 **มีความเป็นไปได้ว่ารัฐบาลไทยใช้สปายแวร์สอดแนมนักเคลื่อนไหวประชาธิปไตย นักวิจัย และนักการเมืองฝ่ายค้าน**
- ไม่มีการรายงานการกระทำความรุนแรงทางร่างกายที่เป็นผลจากการแสดงออกในพื้นที่ออนไลน์ แต่การ **ข่มขู่ที่อยู่นอกเหนือกฎหมาย การคุกคามออนไลน์ และการสืบและเผยแพร่ข้อมูลส่วนตัวของนักเคลื่อนไหวประชาธิปไตยและผู้วิพากษ์วิจารณ์สถาบันกษัตริย์ยังคงมีให้เห็นอยู่**

Freedom on the Net 2022 คือรายงานที่ประเมินเสรีภาพทางอินเทอร์เน็ตใน 70 ประเทศ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 89 ของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตทั่วโลก ในรายงานฉบับที่ 12 นี้วิเคราะห์ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นระหว่างเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2564 ถึง พฤษภาคม พ.ศ. 2565 โดยผลการวิจัยทั่วโลก รายงานฉบับละเอียดของแต่ละประเทศ ข้อมูลเกี่ยวกับตัวบ่งชี้เสรีภาพทางอินเทอร์เน็ตทั้ง 21 แบบ คำแนะนำด้านนโยบาย และรายชื่อคณะผู้จัดทำรายงาน สามารถดูได้ที่ freedomthenet.org หรือ **อ่านรายงานของประเทศไทยได้ที่**

สำหรับสื่อมวลชน ติดต่อได้ที่:

- เอมีลี ประดิชิต ผู้ก่อตั้งและผู้อำนวยความสะดวกมูลนิธิมานุษยะและหนึ่งในผู้เขียนรายงาน Freedom on the Net: Thailand Country Report ทาง Twitter @EmiliePradichit หรือ emilie@manushyafoundation.org
- แอลลี ฟังก์ ผู้อำนวยความสะดวกด้านเทคโนโลยีและประชาธิปไตยของ Freedom House และหนึ่งในผู้เขียนร่วม Freedom on the Net 2022 ทาง Twitter @alfunk หรือ Funk@freedomhouse.org

เกี่ยวกับมูลนิธิมานุษยะ

มูลนิธิมานุษยะก่อตั้งขึ้นเมื่อปีพ.ศ. 2560 ด้วยวิสัยทัศน์ที่มุ่งมั่นสร้างขบวนการของ “มนุษย์ที่เท่าเทียมกัน” #WeAreManushyan มานุษยะเป็นองค์กรด้านสิทธิมนุษยชนที่ยึดแนวคิดเพมินิสต์แบบตระหนักถึงอัตลักษณ์กับซ้อน เราเสริมพลังของมนุษย์ทุกคน รวมถึงผู้หญิง นักปกป้องสิทธิมนุษยชน ชนเผ่าพื้นเมือง ชุมชนที่อาศัยและพึ่งพาป่า นักปกป้องสิ่งแวดล้อม กลุ่มความหลากหลายทางเพศ และเยาวชน เพื่อให้พวกเขาเหล่านี้ได้อยู่ศูนย์กลางกระบวนการตัดสินใจในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับพวกเขาโดยตรง และสามารถพูดความจริงกับผู้มีอำนาจในการต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชน ความเท่าเทียม ความเป็นธรรมในสังคม และเสรีภาพของพวกเรา การทำงานของเราคือการสร้างกลุ่มพันธมิตร เสริมทักษะและความสามารถชุมชน ผลิตงานวิจัยที่นำโดยชุมชน จัดทำแคมเปญและผลักดันนโยบาย และให้ทุนกับองค์กรอื่นๆ ด้วยกิจกรรมเหล่านี้ ชุมชนในพื้นที่จะก้าวขึ้นมาเป็นผู้สร้างความเปลี่ยนแปลง และสามารถยืนหยัดเพื่อสิทธิของพวกเขา เสนอทางออกเพื่อพัฒนาชีวิตและความเป็นอยู่ของตนเอง และต่อต้านรัฐบาลเผด็จการและบริษัทที่เอาแต่เอาเปรียบ มานุษยะปกป้องชุมชนท้องถิ่นและเรียกร้องความเป็นธรรมให้กับพวกเขาต่อองค์การสหประชาชาติ โดยเน้นประเด็นเรื่องสิทธิผู้หญิง ความเท่าเทียมทางเพศ สิทธิดิจิทัล ความเป็นธรรมทางสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม และความรับผิดชอบของบริษัทเอกชนทั่วโลก

อ่านข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับงานของมูลนิธิมานุษยะได้ที่

<https://www.manushyafoundation.org/>